

# Advent 3. vasárnapja

Iz 61,1–2a.10–11

## Az Úr lelke nyugszik rajtam...

*Az Úr lelke nyugszik rajtam, mert az Úr kent föl engem. Elküldött, hogy örömhírt vigyek a szegényeknek, és meggyógyítsam a megtört szívűeket. Hogy szabadulást hirdessek a foglyoknak, és szabadságot a börtönök lakóinak. Hogy hirdessek az Úr kegyelmének esztendejét, Istenünk bosszújának napját. ... Ujjongó örömmel örülök az Úrban, lelkem ujjong az én Istenemben, mert az üdvösség ruhájába öltöztetett, s az igaz élet köntösébe burkolt, mint a vőlegényt, aki koszorút visel, és mint a menyasszonyt, aki ékszerekkel díszíti magát.*

A keresztények számára ezt a szöveget Jézus tette híressé, amikor a názáreti zsinagógában mint felkért prédikátor ezekkel a szövegekkel jelentette be működésének kezdetén a messiási kort (Lk 4,16–21). Annak ellenére, hogy eredetileg ezek a kifejezések az izajási iskola egyik, fogság utáni vezetőjére vonatkoztak. A vallási ígéhirdetés itt vallomásos stílusban jelenik meg. Célja a reményvesztettek, a bibliai szövegben a „megtört szívűek” és a szegények felemelése. A szöveg Iz 42. fejezetében található szolgáló énekével mutat rokonságot, ott is egyes szám első személyben beszél a küldött. Itt viszont a trito-Izajás könyvében a „próféta” egy késői izajási tanítványra vonatkozik, aki részesült Jahve lelkének felkenésében. Ez igazolta a prófeta működését minden esetben a meghívási jelenetekben, ugyanígy a király fölkenése (1Sám 9,16 stb.), valamint a főpap hivatalba iktatásának is elengedhetetlen feltétele volt a felkenés (Ez 29,7). A gyakorlatban Isten lelkének felkenése egyfajta lelki megvilágosodást jelentett az elhívott prófeta számára. A fogság utáni közösségben az ilyen emberek voltak, akik képesnek mutatkoztak a vallási érzés megújítására.

A babiloni fogság hosszú ideje, elsősorban a vallási elnyomást jelentette a deportáltaknak. Napról napra a babiloni, majd pedig a perzsa vallási gyakorlatot látták a szemük előtt, amit ugyan a jobbak elutasítottak, de saját vallási gyakorlataikat nem végezheték zavartalanul. A Kr. e. IV. századi vallási közösség restaurátora és templom építője, Ezdrás pap ennek következtében szembesül azzal a problémával, hogy az újra felépített Jeruzsálemi Templomban az istentiszteletek formálisak lettek, az áldozatokat ugyanolyan lélekkel mutatták be, mintha po-

gány áldozatok lennének. A nagy gond, hogy a szívvallásosság hiányzott a törvény és kultikus vallásosságból. Sikerült ugyan helyreállítania a vallási intézményeket, de ezek automatikusan nem állították helyre a korábbi vallási érzéseket. Izajás próféta késői tanítványa a maga misziójában erre a feladatra vállalkozott.

Nem véletlen tehát, hogy Jézus is ezt a szakaszt választotta a küldetésének kezdetén. Ugyanis egyetlen vallási intézmény sem tölti be a feladatát, ha nem képes életre kelteni a vallási érzületet. Jézus is azt szeretné, ha minden tanítványa érezné az Isten vigasztalását, és a szívbeli vallásosság jegyeit mutatná.

Minden szentnek és vallási reformernek ez a hivatása és ez a célja, hogy Isten lelkének segítségével a lélektelen vallási intézményt lélekkel töltsse meg. A tanúságtétel valós spirituális élmény nélkül életidegen. Ezért maradt meg az egyház történetében mindig is fontos helyen ez az izajási idézet. Jézus maga is beállt a vallási reformpróféták sorába, és igyekezett felkelteni az érzületvallásosságot. A példázatok, valamint a hegyi beszéd intelmei mind ezt szolgálták.

Azt tapasztaljuk, hogy a közömbös emberek nem nagyon érdeklődnek a vallási intézmény iránt, de azon emberekre figyelnek, akiknek valós vallási tapasztalataik voltak. Isten közelségének megtapasztalása és a vallási élmények töretlen érdeklődésre tartanak számot ma is. Ugyanakkor éppen ez a szubjektivizmus számos visszaélésre is ad lehetőséget a vallással szélhámoskodók körében. Amennyiben csak az egyéni önmotogató jelenik meg vallásos köntösben, és nem az „Úr lelkének” megnyilvánulása a missziójuk, igen nagy torzulásokat okozhat az egyházban. Isten lelke áldozatos tanúságtévőkön ma is vezeti egyházát, akiknek megítélést tetteik gyümölcsseiről, vagyis tetteik eredményéből mérhetjük le.